

Συνέντευξη του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα στη «Romfea.gr»

Συνέντευξη στο Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων «Romfea.gr» και στον Διευθύνοντα κ. Αιμίλιο Πολυγένη, παραχώρησε ο Πρόεδρος του Τμήματος των Εξωτερικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ κ. Ιλαρίωνας.

Να αναφερθεί, ότι ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας στις 26 Μαρτίου 2010, επισκέφθηκε την Κωνσταντινούπολη με αφορμή τη συναυλία εκκλησιαστικής μουσικής στο ναό της Αγίας Ειρήνης με το ορατόριο του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ «Τα Κατά Ματθαίον Πάθη».

Η συνέντευξη του Μητροπολίτη Ιλαρίωνα στη «Romfea.gr», έχει ως εξής:

- Σεβασμιώτατε, λόγω των ημερών θέλω να ξεκινήσω με το ορατόριο σας, διότι στη βάση του η διήγηση του Αποστόλου Ματθαίου αναφέρεται στις τελευταίες ώρες του Ιησού Χριστού. Πείτε μας, λίγα λόγια για το ορατόριο το οποίο έχει μεγάλη απήχηση σε όλο το ορθόδοξο κόσμο.

Το ευρέως διαδεδομένο στην Ρωμαιοκαθολική και στις Προτεσταντικές Εκκλησίες είδος των «Παθών» δεν είναι σύνηθες για τον ορθόδοξο πολιτισμό.

Το πιο γνωστό έργο αυτού του είδους είναι «Τα κατά Ματθαίον Πάθη» του Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ, παρόλο που συντέθηκαν και άλλα έργα με αυτό το θέμα, όμως όλα αυτά εντάσσονται στα πλαίσια του Δυτικού πολιτισμού. Η ιστορία της Ορθόδοξης Εκκλησίας δεν γνωρίζει ακόμα περιπτώσεις όταν με θέμα τα Πάθη του Χριστού συντέθηκε ένα έργο για ορχήστρα, σόλο φωνές, και χορωδία.

Τώρα όμως στο ορθόδοξο και μη κοινό προσφέρεται η ευκαιρία προσέγγισης της ορθόδοξης κατανόησης των Παθών του Χριστού, παρουσιαζόμενης σε είδος ορατορίου.

Η δομή του ορατορίου «Τα Κατά Ματθαίον Πάθη» περιλαμβάνει τέσσερα μέρη: το Μυστικό Δείπνο, τη Δίκη, τη Σταύρωση και την Ταφή. Τη βάση του έργου αποτελεί η ακολουθία των Δώδεκα Ευαγγελίων της Μεγάλης Πέμπτης.

Κατά την εκτέλεση του ορατορίου διαβάζονται σχεδόν αυτούσια τα κεφάλαια 26 και 27 του κατά

Ματθαίον Ευαγγελίου και μεταξύ των ευαγγελικών περικοπών ακούγεται η συμφωνική μουσική και η χορωδία.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η ορθόδοξη προσέγγιση των Παθών και της Σταύρωσης του Χριστού διαφέρει από την σχετική αντιμετώπιση εκείνων στη Δύση που έχει τις ρίζες της στην εποχή της Αναγέννησης.

Στις δυτικές αναπαραστάσεις της Σταύρωσης όπου ο Χριστός κατά συνήθεια αναπαρίσταται ακόμα ζωντανός και πάσχων, τονίζεται το ρεαλιστικό στοιχείο και δίνεται έμφαση στην συναισθηματική συμπόνια για τα Πάθη του Κυρίου.

Με την ορθόδοξη όμως εικόνα της Σταύρωσης, όπου βλέπουμε τον Χριστό που είναι ήδη νεκρός, ο ορθόδοξος πιστός καλείται όχι τόσο να το βιώσει συναισθηματικά, όσο να κατανοήσει πνευματικά

το μυστήριο εκείνο που αποκαλύπτεται μέσα στα Πάθη του Θεανθρώπου και τον θάνατό Του.

Χωρίς τα Πάθη και τον θάνατο δεν θα γίνουν το Πάσχα και η Ανάσταση, και για τον λόγο αυτό τα Πάθη στην ορθόδοξη προσέγγιση διαπερνά βαθιά το θέμα της Ανάστασης και της λαμπρής πασχαλινής χαράς. Αυτό ακριβώς πρώτα από όλα θα ήθελα να μεταδώσω με τη μουσική μου.

– Ποια τα συναισθήματά σας, τη στιγμή που μέσα στον ναό της Αγίας Ειρήνης της Κωνσταντινούπολης ακούσατε το δικό σας ορατόριο;

Μέσα στο αρχαίο Ιερό Ναό της Αγίας Ειρήνης αισθάνεται κανείς συγκινημένος από το μεγαλείο των εκκλησιαστικών και ιστορικών γεγονότων που έλαβαν χώρα εδώ.

Εδώ κατά τη διάρκεια της Β΄ Οικουμενικής Σύνοδος η ορθόδοξη θεολογία επικράτησε πάνω στον αρειανισμό.

Αυτό οφείλεται πρωτίστως στις αφοσιωμένες προσπάθειες του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου. Όνομα αυτού του Αγίου είναι ιδιαίτερα αγαπητό σε μένα, διότι ήταν το βαπτιστικό μου όνομα πριν λάβω την μοναχική κουρά. Επίσης αφιέρωσα πολλά χρόνια στην μελέτη των έργων του Αγίου Γρηγορίου.

Εκτιμώ σε πολύ μεγάλο βαθμό ότι παραμονές της λατρευτικής ανάμνησης των Παθών του Κυρίου μέσα στο χώρο αυτό υπό τη σκέπη του αρχαίου ψηφιδωτού σταυρού παρουσιάστηκε το ορατόριό μου, εμπνευσμένο από τις ακολουθίες της Μεγάλης Εβδομάδας.

– Σεβασμιώτατε, είστε μια αδιαμφισβήτητη εκκλησιαστική προσωπικότητα μεγάλου κύρους, είδαμε τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίου να λέει για εσάς ότι «ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ κ. Ιλαρίωνας, στον οποίο ο Θεός έδωσε πολλά χαρίσματα και τάλαντα, είναι ένας εξαιρετικός θεολόγος και άριστος μουσικός, ένας πολύ δυναμικός εκκλησιαστικός παράγοντας και το δεξί χέρι του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και πασών των Ρωσιών Κυρίλλου». Μέσα από την αναγνώριση αυτή προς το πρόσωπο σας, δια στόματος του Οικουμενικού Πατριάρχη, για εσάς ποιες ευθύνες πηγάζουν για την ορθόδοξη και ευρύτερα πανχριστιανική ενότητα;

Κάθε Επίσκοπος της Ορθόδοξης Εκκλησίας πρέπει να ενώνει το ποίμνιο του Χριστού και να εργάζεται αόκνως για τη διαφύλαξη της ενότητας της Οικουμενικής Εκκλησίας.

Η θέση του Προέδρου του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου

Το Τμήμα των Εξωτερικών Σχέσεων αποτελεί το βασικό συνδετικό κρίκο στις σχέσεις μεταξύ της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και τις υπόλοιπες κατά τόπους Εκκλησίες.

Εδώ προσδιορίζονται πολλές παράμετροι των διορθόδοξων σχέσεων. Από την πλευρά μου είμαι πρόθυμος να χρησιμοποιήσω όλες τις ικανότητες που μου έχει δώσει ο Θεός για αυτή την υπεύθυνη διακονία.

– Παρακολουθούμε Σεβασμιώτατε, ότι ετοιμάζεστε πυρετωδώς για την επίσκεψη του Πρώτου Επισκόπου της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ρωσία. Τι σημαίνει αυτό για την Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία;

Η επίσκεψη του Παναγιωτάτου Πατριάρχη Βαρθολομαίου στην Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία σημαίνει τη στερέωση της θετικής δυναμικής στις σχέσεις των δυο Εκκλησιών, την επιβεβαίωση της καλής θέλησης των Προκαθημένων των δυο μεγάλων Εκκλησιών για τη συνεργασία και ένα διάβημα στην πορεία της οικοδόμησης των νέων διεκκλησιαστικών σχέσεων στη βάση των οποίων τοποθετείται η αρχή καθολικότητας της Εκκλησίας.

Με ανυπομονησία αναμένουμε την έλευση της Αυτού Παναγιώτητος, και είμαστε πρόθυμοι να κάνουμε το παν ώστε η επίσκεψή του να αποβεί όσο γίνεται περισσότερα επιτυχής.

– Σεβασμιώτατε, βρισκόμαστε από χρόνια στην προετοιμασία της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Πότε, προσδιορίζετε την πραγματοποίηση της; Ποια η σημασία της, για την Ορθοδοξία και τον Χριστιανικό κόσμο του 21ου αιώνα;

Η Σύνοδος θα γίνει εφικτή αφού οι Πανορθόδοξες Διασκέψεις καταλήξουν σε συμφωνημένες προκαταρκτικές λύσεις πάνω σε όλα τα θέματα της ημερησίας διατάξεως.

Η ανανέωση της διορθόδοξης συνεργασίας, που επιτεύχθηκε χάρη στην κοινή απόφαση των Προκαθημένων και των εκπροσώπων των Ορθόδοξων Αυτοκεφάλων Εκκλησιών κατά τη συνάντησή τους στην Κωνσταντινούπολη τον Οκτώβριο 2008, η εποικοδομητική πορεία της προσυνοδικής διαδικασίας εμπνέουν ελπίδα ότι, θεία συνάρσει, θα μπορέσουμε να φτάσουμε στη σύγκληση της Συνόδου στο προσεχές μέλλον.

Η Πανορθόδοξη Σύνοδος δε θα συμβάλει μόνο στη λύση των σπουδαίων ζητημάτων της

Ορθοδοξίας, αλλά και στην έκφραση της συντονισμένης πανορθόδοξης θέσης πάνω στα επίκαιρα θέματα της σύγχρονης εποχής.

- Ποίες οι προτεραιότητες για τους Χριστιανούς της εποχής μας, και ποια η συμβολή της Ρωσικής πνευματικότητας σ' αυτή την εποχή της παρακμής, της αληθείας, του υλισμού, της τεχνολογία, της εκκοσμίκευσης και της παγκοσμιοποίησης;

Στην εποχή μας όπως και σε οποιαδήποτε άλλη εποχή κάθε χριστιανός καλείται να μαρτυρήσει για τον Χριστό με τον ίδιο τρόπο της ζωής του. Ο καθένας έχει τα таланτά του που του έχει δώσει ο Θεός. Όμως σημαντικό είναι να αφιερώσει ο άνθρωπος αυτά τα таланτα στον Θεό, ώστε να τα ενεργοποιεί στη ζωή του και τη διακονία του.

Αυτά τα χαρακτηριστικά της εποχής μας όπως ο υλισμός και η εκκοσμίκευση δεν συμβάλλουν βέβαια στην αποκάλυψη της αλήθειας, αλλά και σε αυτή την εποχή, εάν επιθυμήσει κανείς, μπορεί να ζει σύμφωνα με την πίστη του.

Η ζωή ενός ανθρώπου σύμφωνα με την πίστη του δύναται να αλλάξει ζωές πολλών ανθρώπων γύρω του.

Ο Ρώσος Άγιος Όσιος Σεραφείμ του Σαρώφ έλεγε: «Φρόντισε να αποκτήσεις πνεύμα ειρήνης και χιλιάδες θα βρουν κοντά σου τη σωτηρία». Η «απόκτηση» ή αποθησαύριση του πνεύματος ειρήνης στον άνθρωπο αποτελεί σκοπό της ζωής του χριστιανού, σύμφωνα με τον Όσιο Σεραφείμ. Έως υπάρχει στον κόσμο αυτό το πνεύμα, θα ζει αυτός ο κόσμος.

Η Εκκλησία του Χριστού δεν είναι μια πολιτική ή κοινωνική οργάνωση, η οποία καλείται να αγωνιστεί εναντίον κάποιων διαδικασιών ή αντίθετα για κάποια φαινόμενα στην κοινωνία. Όμως η Εκκλησία μπορεί και πρέπει με τη μαρτυρία της και με την ενεργό της θέση να αποκαλύπτει εκείνη

Η φωνή της Εκκλησίας πρέπει να γίνει η φωνή της κοινωνικής συνείδησης που καλείται να μην αφήσει τον πολιτισμένο κόσμο να αποστραφεί οριστικά από εκείνη την ανθρώπινη μορφή την οποία σχεδίασε ο Θεός.

- Κλείνοντας, Σεβασμιώτατε ποιο μήνυμα θέλετε να στείλετε στους Έλληνες αλλά και στους αναγνώστες της Romfea.gr;

Σε όλους τους Έλληνες, τους αδελφούς και τις αδελφές εν Χριστώ, καθώς και σε όλους τους αναγνώστες του Εκκλησιαστικού Πρακτορείου «Romfea.gr», μεταδίνω το πασχαλινό μήνυμα, ευχόμενος την πνευματική δύναμη σε όλες τις δοκιμασίες. Χριστός ανέστη!

-Σας ευχαριστώ πολύ την ευχή σας!

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/57485/>